

Alle bilag er indsat som de er modtaget, der er ikke læst korrektur af hensyntagen til ikke, at ændre ordlyden og betydningen af bemærkningerne.

Bilag A

Til Fanø Kommune

Ribe Stift har ingen bemærkninger til forslag til Kommuneplanstrategi for Fanø Kommune 2020-2024.

Stiftet forbeholder sig ret til at gøre indsigelse mod konkrete planer, som kommuneplanstrategien bliver udmøntet i.

Bilag B

Forslag til kommuneplanstrategi, Fanø Kommune!

Indsigelse vedr. ny lokalplan for udviklingsområde vedr. matr. 70 V Nordby:

Undertegnede, som er ejer af Haralds Toft 6, matr. 70 V, erhvervede ejendommen 15. maj 1995. Ejendommen er erhvervet som helårsbolig beliggende i landzone, med et, flg. Tingbogen, grundstykke på 4.953 m.

Undertegnede erhvervede ejendommen ud fra et ønske om at bo i landlige omgivelser, hvilket ejendommen også indbød til! Ejendommen var udelukkende omgivet af landbrugsarealer og fri natur. På daværende tidspunkt og i en del år frem var vi bosiddende i den eneste helårsejendom på hele vejen, som dengang hed Bjerges Toft og gik fra Strandvejen i Nordby til Nybyvej i Rindby. - Af uvisse årsager ændrede Fanø Kommune uden varsel for ca. 20 år siden vejens navn til nuværende Haralds Toft.

Grunden til vi erhvervede netop denne ejendom var, at der er luft og fri natur, ingen tætte naboer, der omgiver hele matriklen, samt en stor have, der er blevet omdannet til en park, hvor alle vores fritidsinteresser ligger - dette areal betragter vi absolut ikke som et muligt udstykningsareal!

Derfor vil vi modstride, at matriklen ændres til byzone, vi har forventning om en god alderdom her også i fremtiden under de betingelser, vi erhvervede ejendommen!

På anskaffelsestidspunktet var der fra kommunens side ikke udsigt eller planer om, at der skulle ske fremtidige ændringer i lokalplanen for landdistriktet, kommunen blev forespurgt inden handel blev indgået, så ejendommen er købt i god tro på, at forholdene, hvor under ejendommen er erhvervet, er evigtgyldige!

Forventer ikke der, ved nærværende modsættelse af et kommunalt ønske, er lagt op til en skjult ekspropriation!

På grund af ejendommens karakteristika og vedligehold i så godt som muligt oprindelige stil, ejendommen er fra år 1817, er den via lokalplan 56 tildelt en klausul på, at udstykninger syd og øst for matriklen skal etableres med et grønt bælte på 7 m's bredde, op mod vores matrikel for ikke at ødelægge gårdens karakteristika - dette kan allerede ses ved husene i skel på Nørby Pedersens Toft.

Fanø Kommune har endvidere vist interesse for om ejendommen skal indgå i en fredningsproces!

Det vil være en katastrofe, såfremt ejendommens særpræg og stand skal lide under for tætte bebyggelser, hvilket også vil bevirke, at kommunens holdning og politik ang. bevaringsværdige ejendomme har ændret sig totalt, - vi blev jo netop via kommunen bevilliget det grønne bælte mod nybebyggelse.

Det er åbenlyst, at en ændring af lokalplanen vil medføre en væsentlig værdiforringelse af ejendommen - samt at evt. forøgelse af beskatningen af ejendommen, vil for os som pensionister kunne medføre, at der bliver en familie mindre på øen! - Hvilket forhåbentlig ikke er hensigten i en tid, hvor Fanø Kommune slår til lyd for at få flere tilflyttere - endda også pensionister!

Sluttelig må jeg udtrykke min forundring over, hvordan Fanø Kommune kan iværksætte en høring, uden direkte at underrette/varsle, de berørte. Vi fik ad omveje tilfældigvis at vide, at der er en høring om netop vores matrikel, dette skete i går - **en katastrofe, hvis dette ikke var sket!** Burde beskeden om lokalplanshøring ikke have været sendt via e-boks? - således at uanset hvor man befinder, vil en sådan vigtig meddelelse altid nå frem, - det er ikke unormalt for os at være på længere ophold udenfor landet! Ej heller alle abonnerer på Fanø Ugeavis!

Med forventning om at ejendommen Haralds Toft 6, beholder sin nuværende status!

Bilag C

Høringssvar vedrørende forslag til Kommuneplanstrategi 2020-2024.

Kommuneplanstrategi 2020-2024 lægger op til, at Byrådet vil arbejde for en mere bæredygtig energiforsyning for Fanø, herunder GRØN EL som en del af fjernvarmeforsyningen.

Byrådets ønsker ligger helt i tråd med vore planer om fremtidig fjernvarme på Fanø.

Nordby Fjernvarme har som bekendt, lavet en aftale med Din Forsyning om den fremtidige fjernvarmeforsyning til Fanø.

Dette indebærer blandt andet, at vi i fremtiden vil modtage fjernvarme fra Danmarks største havvandsvarmepumpe placeret på Esbjerg Havn.

For at fremtidssikre GRØN EL som en del af fjernvarmeforsyningen på Fanø, skal vi på sigt have placeret en varmepumpe i Rindby, ved vores nuværende varmecentral.

Nordby Fjernvarme foreslår derfor, at matrikel nr. 10a Rindby og matrikel nr. 13a Rindby bliver udlagt som udviklingsarealer for fremtidig varmeforsyning.

Bilag D

Jeg ønsker at kommunalbestyrelsen vil tage mit forslag til trafikregulering ad notam. Jeg mener, at Sønderho er som skabt til en form for ensretning, i følge de til kommunalbestyrelsens medlemmer tilsendte bykort. Heraf fremgår det, at det vil være muligt at komme ned til brugsen og de øvrige handlens, uden man kommer i karambolage med øvrige bilister. Man skal ikke vende på den smalle plads, men fortsætte i samme retning som man ankom. Der vil ikke være modsat rettet trafik, men kun trafik i en retning. Altså ikke to biler der skal passere hinanden i de smalle gader. Med hensyn til skiltningen må der kunne findes en løsning. Jeg forestiller mig at man ved Færgen eller turistbureau uddeler kort i miniature til bilister, evt, fra udlejningsbureauerne.

Jeg tror at forslaget vil tilfredsstillere alle implicerede og være tilstrækkeligt i mange år fremover.

Bilag E

DN Fanø vil gerne indlede sit hørings svar med at gøre opmærksom på, at Fanø Kommune med Kommuneplanstrategi 2020-2024 ikke overholder planlovens krav om, at byrådet inden den første halvdel af byrådsperioden skal godkende en kommuneplanstrategi. Grunden til at strategien skal vedtages tidligt i byrådsperioden er, at den skal vise borgerne på Fanø, hvilken strategi byrådet vil følge i forhold til den fysiske udvikling af kommunen.

Denne kommuneplanstrategi vil blive vedtaget i det sidste år af dette byråds embedsperiode. Det vil sige, at borgerne her bliver præsenteret for den udviklingsretning som det afgående byråd stod for. Det er ikke godt nok – dels fordi byrådet så har ageret retningsløst i byrådsperioden og dels fordi det udelukker den dialog mellem borger og byråd om kommunens fysiske udvikling som planloven lægger op til.

I forhold til udformningen af Kommuneplanstrategi 202-2024 er det overordnede indtryk, at strategiens temaer er skrevet uden at sikre en sammenhæng på tværs ligesom der indenfor flere af temaerne savnes sammenhæng mellem brødteksten og udsagnene i "Byrådet vil"-boksen.

Borgmesterens forord er et godt eksempel på dette. Forordet er præget af et ønske om at bevare "kulturarven" og "fantastisk natur" som store aktiver for øen. En tilgang som DN Fanø er meget enig med borgmesteren i. Men strategiens målsætninger

prioriterer benyttelsen af øens natur- og landskabsressourcer, mens sikringen og beskyttelsen af Fanøs sårbare natur står mindre skarpt.

Borgmesteren gør i øvrigt helt korrekt opmærksom på, at UNESCOs verdensarv findes omkring Fanø. At det således er Vadehavet, der er udpeget til Verdensarv, og IKKE Fanø. Dette bør konsekvensrettes, for andre steder i kommuneplanstrategien anføres det, at Fanø er udpeget som verdensarv.

Fanø Kommune skriver på side 1, at kommuneplanstrategien ikke skal miljøscreenes, da den ikke fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser: Fanø Byråd har vurderet og besluttet at forslag til Kommuneplanstrategi 2021 ikke skal miljøscreenes efter Lov om miljøvurdering af planer og programmer idet den ikke fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser.

Men på side 30 optræder en uskyldigt udseende sætning, hvoraf det fremgår, at der med strategiens vedtagelse er taget beslutning om at følgende sætning indskrives i kommuneplanens generelle rammebestemmelser: Annex uden køkken - max. 15 m², garage/carport - max 20 m², udhus - max. 10 m². Denne tilføjelse til de generelle rammer vil give en generel mulighed for udvidelse af øens mange tusinde sommerhuse, og er dermed en indgribende beslutning som DN Fanø mener kræver en miljøscreening. Større sommerhuse vil beslaglægge større areal, de vil kunne rumme flere mennesker og de vil generere mere trafik. En generel tilladelse til at udvide øens sommerhuse vil således ikke blot belaste den enkelte sommerhusgrund, men øens natur i det hele taget. Det er problematisk både i højsæsonen, hvor grænsen allerede er nået, og resten af året, fordi om- og tilbyggede huse, må forventes at få en kvalitet, som gør det attraktivt at være i dem også udenfor sommerhalvåret. I tilfælde af at loven giver mulighed for en udvidelse af udlejningsperioden for sommerhuse, vil belastningen blot blive yderligere forøget. Der er tale om en udvikling, hvor sommerhusområderne skifter karakter fra at være natur med spredt bebyggelse til at blive bebyggelse med begrænset natur.

Med afsæt i ovenstående anke om, at kommuneplanstrategiens planperiode er for kort, er ønskerne på side 9 om en befolkningstilvækst på 1% årligt, sat ind uden nogen slutdato eller noget endeligt mål for, hvor mange borgere man maksimalt forestiller sig, at øens bysamfund rummer. DN Fanø vil gerne have det tydeliggjort om de 1% gælder for planperioden. Det vil sige frem til 2024?

I forhold til planloven § 11a stk. 7 kan byrådet udlægge boligområder, der kan rumme den befolkningstilvækst, som forventes i planperioden. Med en planperiode på fire år, ja selv med en planperiode på 12 år er den nuværende restrummelighed på 182-320 boliger alt rigeligt, når dette ses i forhold til det årlige boligbyggeri på 10 boliger. Med afsæt i denne store restrummelighed mener DN Fanø, at det er svært at argumentere for udviklingsområde nummer 2.

Side 10

DN Fanø har bemærkninger til følgende mål:

- Arbejde for fortætning af byerne
- Byudvikle på hele Fanø.
- Skabe udviklingsmuligheder i landzone.

- Tage aktivt hånd om kvalitet, bæredygtighed og co2-aftryk i fremtidig planlægning

Fortætning taler ind i den ønskede befolkningstilvækst på 1% årligt i en ukendt årrække. DN Fanø er interesseret i at vide, hvilket befolkningsantal Fanø Kommune forventer, at denne fortætning skal dække? Private haver, grønninger og byens øvrige grønne rum udgør også rum for biodiversitet – en tættere bebyggelse sker i disse små grønne rum.

I forhold til de to mål:

- Byudvikling på hele Fanø
- Skabe udviklingsmuligheder i landzone.

vil DN Fanø gøre opmærksom på, at byudvikling skal ske indefra og ud. Byudvikling skal ske i byzone ikke i landzone og især ikke i Fanøs mange fredede områder. Det bør fremgå klart af disse mål, at den udvikling man ønsker sig skal ske i Nordby og Sønderho, og ikke spredt ud i landskabet.

DN Fanø kan fuldt ud tilslutte sig det sidste mål om kvalitet.

Side 11

Her kan vinterens stormflod betragtes med interesse i sikkerhed bag digerne. Byrådet har allerede i en årrække sparet op for at forhøje vores diger, fordi vi netop IKKE med de kommende års klimaforandringer, kan være sikre bag de for lave diger. Det er på den baggrund nødvendigt, at der optræder et politisk mål om at forhøje digerne, og at ovenstående sætning tilpasses fakta.

Side 13-16

I temaet om turisme og erhverv er følgende væsentlige udsagn i brødteksten ikke samlet op som byrådets mål:

Byrådet har vedtaget at igangsætte tiltag, som skal minimere bilismen og formidle en "Norm for praksis" for hensynet til den mest sårbare natur.

Der er således tale om tiltag som byrådet er enige om at skulle arbejde med i den kommende planperiode, og det er tiltag som har stor betydning for øens natur. DN Fanø kan tilslutte sig begge tiltag, og DN Fanø vil på alle måder bakke op om, at disse bliver udformet som målsætninger for øens udvikling.

Den første af de fire indsatser på side 14 kaldes for "Bæredygtighed", men da bæredygtighed er et meget bredt begreb, og da det af brødteksten tydeligt fremgår, at bæredygtigheden handler om at passe på Fanøs sårbare natur, vil DN Fanø i stedet foreslå overskriften "Natur og Bæredygtighed". Dette vil også ligge i fin forlængelse af borgmesterens indledende bemærkninger i forordet.

I brødteksten under denne indsats optræder der i øvrigt flere målsætninger:

Fanø Kommune vil eksempelvis mindske miljøaftrykket fra turismen med en ny spildevandsplan for sommerhusområderne, og en indsats for at mindske bilismen på øen.

Igen optræder ønsket om at mindske bilismen – her i kombination med en ny spildevandsplan. Fanø Kommune vedtog en spildevandsplan den 18. maj 2020. DN

Fanø ser frem til, at den nye spildevandsplan, der bliver nævnt her i strategien, tager fat i de stigende problemer med eutrofiering i sommerhusområderne, da der tegner sig et billede af flere gæster og i længere perioder hen over året. DN Fanø vil anbefale Fanø Kommune, at både målsætningen om formindskelse af biltrafikken og udarbejdelse af en spildevandsplan med særligt sigte på at løse eutrofieringsproblemerne i sommerhusområderne også optræder i "Byrådet vil"-boksen.

DN Fanø bemærker i øvrigt at:

Fanø Kommune vil bl.a. arbejde med naturformidling og wayfinding gennem deltagelse i projektet "Velkommen til Nationalpark Vadehavet", og i "Udviklingsplanen for Vestkysten" med Partnerskab for Vestkystturismen, samt via et projekt, som skal formidle Unescos Verdensarv rundt på Fanø.

DN Fanø læser disse udsagn som et ønske fra Fanø Kommune om, at der udarbejdes en skiltepolitik. Dette kunne også fremtræde som et af byrådets mål.

DN Fanø har kommentarer til følgende mål på side 16:

- Understøtte øens naturoplevelser med information, vejledning og aktivitetstilbud.
- Understøtte tiltag, der fremmer den maritime turisme.
- Understøtte mulighed for etablering og udvikling af mindre erhvervsvirksomheder.
- Kunne tilbyde erhvervsgrunde til interesserede virksomheder
- Understøtte turisme, der på bæredygtig vis skaber synergi mellem turisme, beboere og miljø og ikke har negativ indvirkning.

Generelt afspejler disse mål en benyttelsestilgang til øens herligheder. Sætningen om information, vejledning og aktivitetstilbud bør således deles op med et punktum efter "vejledning" for aktivitetstilbud er noget andet end information og vejledning. DN Fanø ønsker også at understøtte øens naturoplevelser med information og vejledning.

Bemærk at maritim turisme skal ske med respekt for Verdensarven. Dette bør fremgå af målet.

Samlingen af mål indeholder to erhvervsmaal, der supplerer hinanden så meget, at det er svært at se, hvorfor der er behov for to maal:

- Understøtte mulighed for etablering og udvikling af mindre erhvervsvirksomheder.
- Kunne tilbyde erhvervsgrunde til interesserede virksomheder

I forhold til disse to maal, er det vigtigt, at det fremgaa, at der ikke ma etableres erhverv alle steder (og her isaa ikke i landzone). I den sidste saetning kunne der tilfojes "i centerbyerne" for at tydeliggore dette.

I forhold til det sidste maal om at sikre, at bæredygtig turisme, er det vigtigt, at det fremgaa hvilken negativ indvirkning, man ønsker at modvirke. Handler det om en negativ indvirkning pa miljøet, pa naturen eller maaske pa begge dele?

Med den raaekke af maal som Fanø Kommune har pa turismeområdet, er det vaesentligt, at kommunen faa udarbejdet sammenhaengende turistpolitiske overvejelser. DN Fanø

går ud fra at de fire nævnte indsatser og alle byrådets målsætninger tages op igen i de sammenhængende overvejelser?

Side 19

DN Fanø har kommentarer til følgende mål:

- Arbejde aktivt med trængselsudfordringen.
- Sikre en mere hensigtsmæssig afvikling af færgetrafikken.

Det første mål bør udvides med "ved at minimere biltrafikken".

Det andet mål omhandler en forpligtelse, der ligger hos færgeselskabet; nemlig at sikre færgetrafikken. DN Fanø foreslår en omformulering af målet til: "Sikre en mere hensigtsmæssig afvikling af trafikken til færgen" for at målet dermed omhandler den (bil)trafik som byrådet skal tage sig af at få afviklet på en hensigtsmæssig måde.

Det ville i øvrigt klæde byrådet, hvis det fremgik af kommuneplanstrategien, hvordan byrådets ønsker om at mindske biltrafikken hænger sammen med anskaffelsen af en færge mere (en oplysning som ikke fremgår noget steds). En færge mere giver 50% flere biler på øen og vil lægge pres på hele øens vejinfrastruktur. En færge mere løser måske køproblemerne, men skubber så blot problemet over på øens veje og p-pladser.

Side 21

Her er nævnt fem indsatser. Ingen af disse har en ren beskyttelsesprofil - alle er benyttelsesorienterede. Dette harmonerer dårligt med byrådets målsætninger om biodiversitet osv.

For at styrke beskyttelsesperspektivet kan indsats et og to tilføjes "om natur", mens indsats tre og fire flyttes til turismetemaet, mens der i indsats fem sættes punktum efter biodiversitet og resten af sætningen udelades. Ønsket om udarbejdelse af en Naturplan, som fremkommer senere i kommuneplanstrategien, ville være oplagte at nævne her som en indsats.

Det fremgår af brødteksten at:

Der skal i Fanø Kommunes naturindsats sikres en fornuftig balance mellem benyttelse og beskyttelse.

Når byrådet mener, at naturen er øens store aktiv, så bør man sikre, at benyttelsen skal ske på beskyttelsens betingelser.

En lignende brødtekst optræder på side 22:

Byrådet vil arbejde for, at der etableres flere friluftsfaciliteter i naturen - så naturen kan opleves og mærkes der hvor den er.

Dette beskrives også på side 23:

Samtidig arbejdes der på, at udarbejde en friluftsplán der har til hensigt, at styrke mulighederne for, at opleve naturen

Med afsæt i byrådets udsagn om øens fantastiske og enestående natur, er det vigtigt at friluftsfaciliteter etableres steder, hvor de ikke truer den mest sårbare natur - igen: beskyttelsen af naturen skal være definerende for benyttelsen.

Når der således efterfølgende optræder et mål om at:

Understøtte projekter og initiativer der forbedrer adgang, ophold og aktiviteter i naturen.

Så handler dette mål om friluftsliv og bør stå under temaet om turisme, for dermed at tydeliggøre, at der er tale om turismefaciliteter, der skal placeres i overensstemmelse med de sammenhængende turistpolitiske overvejelser. Arbejdet med en friluftspan, hvilket i øvrigt er en plan som DN Fanø bakker op om at få udarbejdet, bør også fremlægges i temaet om turisme.

Den zonerings, som nævnes i starten af side 23, kan DN Fanø tilslutte sig. Zonerings ville være en flot målsætning for Fanø Kommunes arbejde med natur & landskab, men virker lidt overset nu, hvor den er nævnt efter boksen med "Byrådet vil"?

DN Fanø vil stærkt opfordre Fanø Kommune til at fastholde fokus på målsætningen: Understøtte projekter som er til gavn for biodiversiteten og for bevaring af de egnstypiske naturtyper, samt pleje de arealer, hvor indsatsen giver mest naturkvalitet.

Ovenstående målsætning ligger helt i tråd med borgmesterens forord, hvori det fremgår at Fanø Kommune har fokus på at implementere verdensmål nr. 14 og 15. I natur & landskabstemaet har Fanø Kommune god mulighed for at sætte handling bag ordene ved netop at prioritere den højere biodiversitet gennem at fastholde fokus på bevaring og skabelse af nye muligheder for natur.

DN Fanø bemærker sig i den forbindelse brødteksten sidst på side 23:

Det er vigtigt for byrådet, at der skabes forståelse for denne sammenhæng så der ikke anlægges en ensidig vinkel med højere biodiversitet som eneste mål.

Denne afsluttende brødtekst forvirrer billedet og gør Fanø Kommunes målsætning uklar. DN Fanø vil således foreslå sætningen i brødteksten slettet.

Side 25

Her optræder målsætninger som virker løsrevne i forhold til de øvrige målsætninger i kommuneplanstrategien. Målene afspejler de målsætninger som findes i Fanø Kommunes Energiplan, men er ikke indarbejdet så de stemmer overens med kommuneplanstrategiens øvrige målsætninger. Fanø Kommune omtales eksempelvis her som det eneste sted i strategien som en "grøn rollemodel".

Målsætningerne handler om mere vindkraft og flere solceller, men det er uklart, hvorledes dette skal ske på en ø, hvor størstedelen af det åbne land er fredet eller underlagt stærke naturbeskyttelsesmæssige foranstaltninger. Det fremgår hverken af tekst eller mål i temaet om natur & landskab, at der skal findes plads til disse anlæg. DN Fanø opfordrer til, at Fanø Kommune indarbejder målsætningerne fra energiplanen i kommuneplanstrategien så det fremgår klart, hvordan og hvor Fanø Kommune ønsker om en øget selvforsyningsgrad med energi skal foregå. DN Fanø vil dog opfordre til, at Fanø Kommune skruer ned for selvforsyningstanken, og lader mindre naturbeskyttede dele af Danmark stå for den danske energiproduktion.

Side 26

DN Fanø ser frem til at se resultatet af bæredygtighedsplanen, og vil gerne indgå i en dialog om denne inden den indskrives i kommuneplanen. Bæredygtighedsplanens prioriteringer bør naturligvis afspejle kommuneplanstrategiens målsætninger.

DN Fanø ser ligeledes frem til det vigtige arbejde med udarbejdelse af Klima- og Risikostyringsplanen og indgår gerne i en positiv dialog omkring denne. DN Fanø opfordrer til, at der i denne kommuneplanstrategi tages mere aktivt stilling til, hvilke prioriteter byrådet har i den forbindelse. Borgmesteren nævner i forordet digerne, hvilket kunne være en helt oplagt prioritering for arbejdet med Fanøs klima- og risikostyringsplan. På side 28 nævnes følgende som en politisk vedtaget opgave: Undersøgelse af klimaudfordringen ved nye boligområder, bl.a. grund vandspejlinger. Dette er også et oplagt tema i en kommende klima- og risikostyringsplan, men det er dog vigtigt, at hele øens grundvandsforhold undersøges ligesom risikoen for indtrængen af saltvand i grundvandet bør prioriteres helt særskilt for dermed at sikre drikkevandsressourcen for fremtiden.

DN Fanø bemærker i øvrigt, at der tidsmæssigt bliver et problem med at få indarbejdet klima- og risikostyringsplanen i Kommuneplan 2021. Vil Fanø Kommune udarbejde en temakommuneplan om emnet i stedet?

Side 28

DN Fanø kan tilslutte sig ønsket om at gennemgå afgrænsningen af de eksisterende kulturmiljøer og vil i den forbindelse gøre opmærksom på at Sydvestjyske Museer i samarbejde med Esbjerg Kommune har udarbejdet KulturMiljø-metoden, der er udviklet netop med afgrænsningen af kulturmiljøer for øje.

I forhold til kapitlet om infrastruktur nævnes ønsket om formindskelse af biltrafikken på øen flere gange i kommuneplanstrategien. Ønsket om denne formindskelse bør indgå i kommuneplanens kapitel om infrastruktur.

Ønsket om en landingsbane fremstår løsrevet. Hvilken sammenhæng har denne landingsbane med ønsket om at være en "grøn rollemodel" og sikre øens "enestående" og "fantastiske" natur. For DN Fanø ville det give mere mening, hvis Fanø Kommune overvejede tiltag i forhold til droneflyvning. Enten i en særskilt politik eller i kommuneplanen.

Side 29

Her gør Fanø Kommune ganske korrekt opmærksom på behovet for at udarbejde sammenhængende turistpolitiske overvejelser. Med kommunens målsætninger på turismeområdet og det samtidige ønske om at beskytte øens natur er disse overvejelser af stor betydning. Det vil dog klæde Fanø Kommune, hvis man foretog en noget mere restriktiv definition af arealer til fritidsformål end den der er nævnt på side 29:

(feriehoteller, feriecentre, kur- og wellnesscentre, kolonihaver, campingpladser, vandrerhjem og lign., områder til lystbådehavne, idrætsanlæg og andre friluftsfaciliteter, herunder sommerlande og golfbaner) i det åbne land (naturområder, skovområder mv.).

DN Fanø vil således foreslå Fanø Kommune at rydde ud i de dele af definitionen som på ingen måde kommer på tale på Fanø for dermed at klargøre det fokus på bæredygtig turisme som DN Fanø må formode også vil gøre sig gældende i de sammenhængende turistpolitiske overvejelser.

Efterfølgende nævnes det i teksten at:

Formidling af mulighederne for friluftsliv sammentænkt med en naturplan for Fanø - således, at det er muligt, at styre folks færden ved, at give dem gode rekreative muligheder og faciliteter.

DN Fanø bemærker, at dette er det eneste sted i kommuneplanstrategien, at arbejdet med en kommende Naturplan nævnes, og det nævnes kun her for at gøre opmærksom på, at Naturplanen skal sammentænkes med mulighederne for friluftsliv.

I den efterfølgende gennemgang af kapitlet om naturbeskyttelsesinteresser nævnes derimod muligheden for udarbejdelse af en friluftsplán, mens Naturplanen ikke nævnes. DN Fanø vil opfordre til at få rettet op på denne forglemmelse.

På baggrund af de mange trusler som Fanøs natur er oppe imod, vil DN Fanø foreslå, at Naturplanen prioriteres på linje med Bæredygtighedsplanen og Klima- og Risikostyringsplanen, og at der på linje med disse to planer angives en nærmere definition af, hvad Naturplanens formål er, og hvilken proces der lægges op til omkring denne - herunder ikke mindst sammenhængen mellem de forskellige sektorplaner. En sammenhæng der gerne må blive koordineret i kommuneplanen.

Beskrivelsen af kapitlet om naturbeskyttelsesinteresser indledes med et ønske om at man:

Ved at opstille klare og entydige naturmål kan naturbeskyttelsen integreres i andre aktiviteter.

DN Fanø er usikker på, hvad Fanø Kommune mener med at opstille naturmål, der skal integreres i andre aktiviteter. Hvad er naturmål og hvilken integration imellem beskyttelse og aktiviteter er det som Fanø Kommune ser for sig?

Senere i teksten fremgår det, at kapitlet revideres bl.a. på baggrund af Esbjerg Kommunes "naturplejeplan". DN Fanø gør opmærksom på at denne plan hedder en "Natura 2000 Handlingsplan".

Side 30

DN Fanø bemærker, at Fanø Kommune ønsker at udarbejde handleplaner for at nå målene i vandplanerne. DN Fanø er ikke bekendt med, at der har været mål i vandplanerne for Fanø, men vil gerne orienteres om dette, hvis det har været tilfældet.

Bilag F

Undertegnede fremsætter hermed forslag om, at der udlægges et område til erhverv i Sønderho. Der er i øjeblikket ikke udlagt noget erhvervsområde i Sønderho, og det har betydet, at de der har ønsket at besætte sig i Sønderho med deres erhvervsvirksomhed ikke har haft mulighed for det, og derfor har bosat sig et andet sted.

Jeg vedlægger et kort over området, hvor jeg har markeret det, som jeg synes skal inddrages i et erhvervsområde.

Bilag G

Hermed mine bemærkninger.

I den kommende plan står der bla. :

“— Fanøs brede Vesterhavsstrand, smukke klitlandskab og klitlandskabet trækker “—
- “ - Fanøs strategi på naturområdet handler om både løbende at sikre naturkvaliteten ved pleje og samtidig formidle de mål og den metode der ligger bag målrettede naturplejeindsats - at fremme og fastholde naturkvaliteten af de beskyttede områder”.

Det lyder godt ,men i den nye plan står der intet om lokalområdet Vesterhavsbadet, Fanøbad? Hvorfor ikke?

Jeg må gå ud fra ,at der så ikke er sket ændringer i den vedtagne lokalplanen 2017 hvor der bla. står skrevet:

- - “Ved Fanøbad arbejdes der med at få livet tilbage mellem husene og skabe ophold og sammenhæng i området samtidig med at historien om den første badeturisme trækkes frem i lyset”

— Vesterhavsbadet også kendt som Fanøbad, der er et af øens og Danmarks kendteste badesteder og Fanø kommune har udtalt : - “ området er kendetegnet ved fred, ro og afslapning og man skal bevare øens unikke natur med kystlandskabets smukke former og strålende udsyn, det har stor rekreativ værdi og bør bevares så uforstyrrede som muligt “.

Afsluttende bemærkninger:

Vesterhavsbadet er et af øens trækplastre og Der bør derfor ikke være lovligt at bygge lokalt i klitområdet ved den kendte og imponerende nedkørsel til stranden og Vesterhavet og Natura 2000 bør vel “ tages i ed”

Bilag H

Ved læsning af ovennævnte forslag står det helt klart, at Fanø Kommune nu eftertrykkeligt bør skrinlægge sin støttetilkendegivelse for det sagfører-opfundne, ulovlige projekt, kaldt "Lycium", ude i klitterne ved Fanø Bad.

Det grunder sig på Kommuneplan-strategiforslagets mange tilkendegivelser om, af Kommunen vil tilstræbe en planlægning med udstrakt hensyntagen til både natur og mennesker – ja, selv os lokale beboere, om end der i afsnittene fra side 15 til side 25 overvejende kredses om, hvordan vi herboende og vores kommune bør hylde og kræse for samtlige af øens gæster.

Det er rigtig godt, at der – nu endelig – ifølge forslaget har indfundet sig en fornuftigere indstilling i kommunen til at afstå fra hensigtserklæringer om støtte til at søge opnået Miljøministerens dispensation fra alle stedets gældende beskyttelsesbestemmelser imod et så dominerende og unødvendigt byggeri som den ønskede betonbunker i et klitfredet område.

Mærkværdigt har det været, at Fanøs borgmester med flere byrådsmedlemmer hidtil har kunnet forestille sig opnået en legitimering til miljøministeriel dispensering - ikke mindst i betragtning af "Natura-2000-beskyttelsen" (EU) af det ultimativt udpegede, ønskede sted i klitterne.

Ifølge "Natura-2000" fastsættes nemlig, at miljøministerens mulighed for overhovedet at kunne dispensere fordrer, at følgende tre kriterier vil kunne opfyldes:

Det skal kunne påvises at:

- 1) Projektet må på ingen måde kunne afføde nogen som helst skadevirkning.
- 2) Projektet skal kunne dokumenteres at være samfundsmæssigt bydende nødvendigt.
- 3) Der må ikke kunne findes andre mulige alternativer.

INGEN af disse tre krav vil helt åbenlyst kunne opfyldes! – og det er i øvrigt ikke bare plante- og dyrearter, der er beskyttet, men også selve landskabet.

s. 1/2

Det er således på tide, at Fanø Byråd i den vedtagne Kommuneplanstrategi nu officielt og offentligt skrinlægger enhver støtte til dette gustne "Lycium"-projekt, - såmænd også af hensyn til projektets ophavsmand, Steen Lassen, så han kan sadle om og vælge en anden placering med mulighed for at lade den ad-hoc oprettede selvejende institution bygge lovligt på en anden lejet grund, ejet af A/S Fanø Vesterhavsbad (med Steen Lassen som formand).

Helt grelt har det virket, at Kommunen hidtil har kunnet gå med til en 1500 m² stor udgravning (udhuling) ned mod Kote 4-5 ind i det naturskabte klit-dige, der beskytter bebyggelsen ved Fanø Bad, samtidig med, at Fanø kommune for tiden arbejder med bekostelige digeforhøjelser foran Nordby og Sønderho til vel ca. Kote 5½. Området her ved Fanø Bad vil endda i endnu højere grad udsættes for ekstra stigning fra Vesterhavets bølgeopløb ved fremtidige stormfloder – ud over den generelle fremtidige havstigning.

"Lycium"-projektets udefinerede grundstørrelse, dets højde (Kote 14!) og dertil et indhegnet, befolket platforms-tag har af mange været kritiseret i den lokale presse. Som en kommentar til forslagets digitale udgave må nævnes det misvisende foto på side 12, hvor alle bygninger og klithøjder fremstilles urealistisk "slank-høje". Dette er forhåbentlig udtryk for en beklagelig fejl, uden manipulative bagtanker. Men det ER meget uheldigt for en realistisk bedømmelse af Fanø Bad i forhold til et "Lycium"-projekt set ude fra stranden, at husene fremstilles som tynde højhuse og især at "Feriecenter Vesterhavet" fremstår som et mange-etagers, himmelstræbende hotel som på f.eks. Sild.

Bilag I

Hørings svar til Forslag til Kommuneplanstrategi 2020-2024

Spar Fanø, Fanø Brugsforening og Rindby Supermarked har i fællesskab udarbejdet disse bemærkninger til Forslag til Kommuneplanstrategi 2020-2024. Vi ser Kommuneplanstrategien som den helt rigtige ramme om en drøftelse af detailhandlens rolle og udviklingspotentialer. Vi vil i nedenstående kommentar til planstrategien beskrive både baggrunden for vores fælles henvendelse, vores forslag til et udviklingsarbejde og vores konkrete udspil til hvilke rammer detailhandlen skal have.

Baggrund

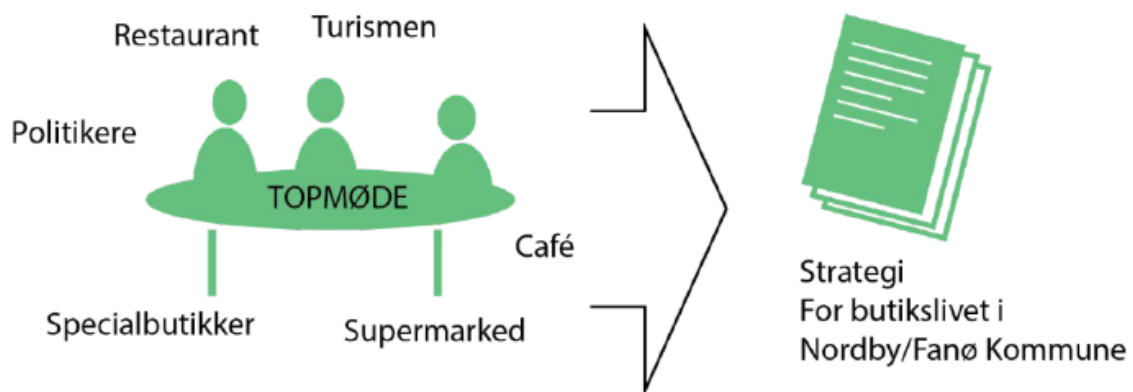
Gennem de sidste få år har der været et par tilløb til planer for nye butikker på Fanø, bl.a. Idéhøring vedr. udvidelse af centerområde i Nordby med mulighed for opførsel af supermarked på Mejerigrunden fra efteråret 2019. Derfor har vi som samlet dagligvarehandel i kommunen besluttet at henvende os med ønsket om, at vi (Fanø Kommune, dagligvarebutikkerne og evt. interesserede øvrige butikker) i fællesskab kan skabe en langsigtet og bæredygtig ramme for vores erhverv og byer.

Vi ved at dette har været drøftet tidligere, men hver gang har det været på baggrund af en konkret henvendelse fra en projektudvikler, og det er derfor kommet til at handle om for og imod et projekt i stedet for den langsigtede strategi for detailhandlen på Fanø.

Vi mener at det er meget væsentligt at der skabes en bred politik for detailhandlen, bl.a. fordi et godt udbud af butikker og dagligvarer er afgørende for turismen på Fanø.

Forslag til samarbejdsprojekt

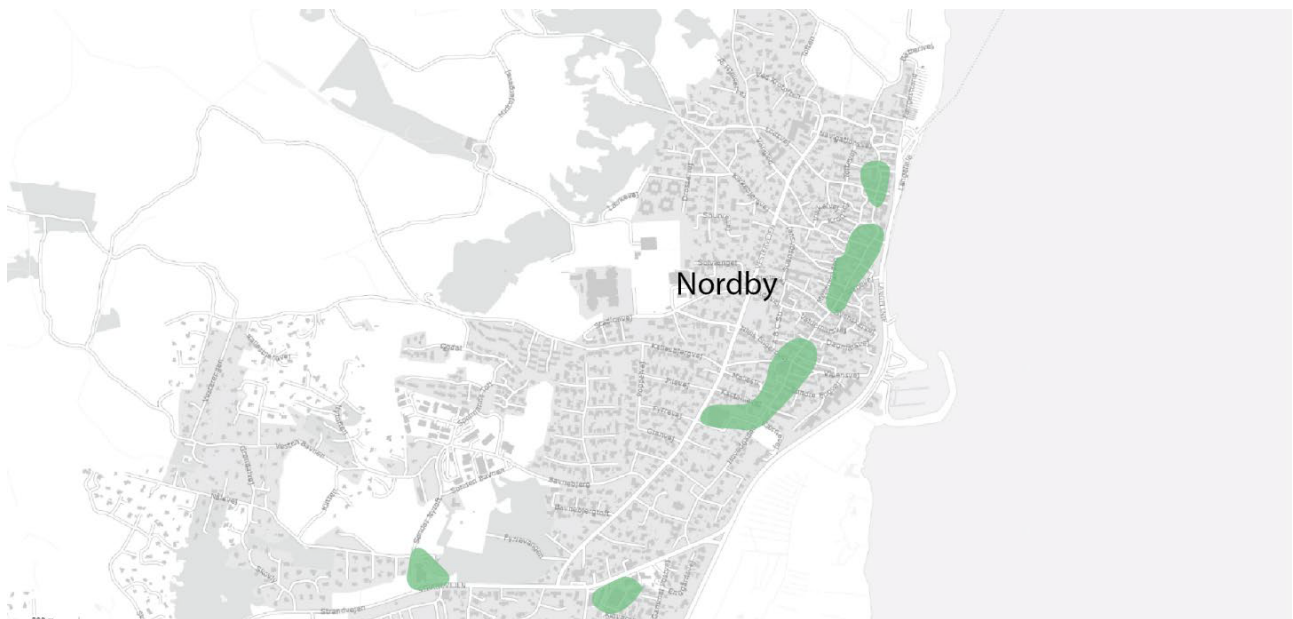
Vi vil med dette opfordre til at Fanø Kommune indarbejder et afsnit i planstrategien om at kommuneplanens afsnit og retningslinjer om detailhandlen skal revurderes på baggrund af et samarbejdsprojekt f.eks. i form af et byforum, f.eks. med deltagelse af repræsentanter for politikere, de butiksdrivende og ejendomssejere.

Et sådant samarbejdsprojekt kunne have som hovedformål at afholde en velforberedt workshop eller et "topmøde", hvor rammebetingelser, udviklingsscenarier og indsatser for detailhandlen kunne drøftes, og hvor der kunne sættes en overordnet retning for udviklingen. Et andet tema for dette byforum kunne være, hvordan man skaber rammerne for at detailhandlen kan blive mere sæson tilpasningsdygtig. Forud for denne event kunne der tages hul på drøftelserne på politisk niveau f.eks. ved at præsentere problemstillingen og løsningsrummet på temamødet om kommuneplanen i februar 2021.

Forslag til strategi for butikslivet

Vi ser den generelle udvikling i detailhandlen som en væsentlig udfordring også for detailhandlen på Fanø. Omsætningen falder i de fysiske butikker til fordel for E-handel. Det har også konsekvenser på Fanø, og der vil inden for en årrække være risiko for, at bymidten "visner" i enderne. Derfor mener vi, at Fanø Kommune skal bruge planloven til at sikre, at detailhandlen samler sig i et interessant og bæredygtigt bymiljø. Det kan gøres ved at nedjustere den samlede ramme til detailhandel i de områder, hvor der ikke skal ske en koncentration af butikker. Det kunne f.eks. ske ved at man fokuserede på to eller tre delstrækninger af Hovedgaden.

Samtidig betyder denne fokusering at de muligheder for detailhandel, som der er i kommuneplanen i dag, skal reduceres til et minimum for at støtte koncentrationen.

Forslag til ændring af planstrategi 2020-2024

Vi mener således ikke, at der er behov for at ændre målsætningerne for detailhandlen. Derimod bør der ske en præcisering og reduktion af de samlede rammer for detailhandlen i Nordby og Lokalcenteret Strandvejen. Præcisering på den måde, at der udpeges områder hvor detailhandelen over tid skal koncentreres og reduceres på den måde, at de uudnyttede restrummeligheder tages ud af planlægningen.

Samlet set mener vi, at planstrategien bør indeholde en beskrivelse af en revision af detailhandelsbestemmelserne ved:

- At der skabes en bredt funderet og langsigtet politik for detailhandlen i sammenhæng med de øvrige temaer i Kommunen.
- At denne politik skal skabes i et samarbejde mellem de berørte aktører.
- At detailhandelsretningslinjerne i kommuneplanen skal præciseres og reduceres på baggrund af dette samarbejde.

Bilag J

Befolkning og bosætning

- På side 10 står, at byrådet vil *"Byudvikle på hele Fanø"*. Jeg ønsker at vi bibeholder teksten fra den gamle plansstrategi, hvori der står, at man vil *"Byudvikle både i Nordby og i Sønderho"*. Det vil gå ud over naturen, såfremt den fremtidige strategi skal være at byudvikle HELE Fanø.
- På side 10 står, at byrådet vil *"Sikre variation i udbuddet af boligtyper og former"*. Jeg ønsker at vi bibeholder teksten fra den gamle plansstrategi, hvori der står, at man vil *"Tilbyde et bredt spekter af forskellige boligtyper og former, specielt lejeboliger"*. Vi mangler lejeboliger på Fanø. Jeg håber på, at de 20 planlagte lejligheder på realgrunden bliver udbudt som leje-boliger, men er usikker.
- Man bør ikke lave så væsentlige ændringer i byudviklings- og bosætnings-strategi, førend man har været i konstruktiv dialog med borgerne.

Turisme og erhverv

- I Erhvervsstrategi 2020 – 2025 står skrevet, at man ønsker en forøgelse af færgernes overførselskapacitet med 33%, fra 300 til 400 biler i timen. Jeg mener ikke det er gavnligt for Fanø. I kommuneplanstrategi, side 14 står: *"Pointen er blot, at niveauet for hvad øen kan bære i antal af turister i højsæsonen er nået."* Og det er endda skrevet før Corona. På samme side står: *"Fanø Kommune vil eksempelvis mindske miljøaftrykket fra turismen med ... en indsats for at mindske bilismen på øen."*
- Strategi og mål på bl.a. ovennævnte område konflikter.

Agenda 21 & bæredygtighed

For mig, som læser af kommunalplanstrategien, virker det uklart hvilke dele af agenda 21 materialet der indbydes til høring i.

På side 1 står skrevet: *"På områderne omkring klima og bæredygtighed har byrådet nedsat et §17, stk. 4 udvalg - det arbejde der er gjort her, vil blive skrevet ind under temaet; Agenda 21 og bæredygtighed. Resultatet af deres arbejde vil på lige fod med nærværende kommuneplanstrategi blive offentliggjort forud for, at den indarbejdes i kommuneplanen. "*

Paragraf 17 stk. 4 udvalgets arbejde er opdelt i tre faser. Hver fase indeholder en klart defineret opgave.

Fase 1 – Strategisk energiplan. Fase 2 – bæredygtighed. Fase 3 - Klima- og Riskstyringsplan, herunder kystsikring. Som jeg forstår det, så vil man senere sende tema-tillæg om bæredygtighed (fase 2) og klima (fase 3) ud i høring. Derfor vil jeg i nærværende høringssvar kun beskæftige mig med Strategisk energiplan 2035, som blev politisk vedtaget i juni 2019.

- Jeg er imod beslutningen om, at Fanø skal være selvforsynende på fjernvarmeområdet. Store energi-anlæg med 30 ha solcelleanlæg i Rindby, og udgravning af stor dam, kan ikke indpasses på Fanø. Teknologien vil kræve en dyr opgradering af øens fjernvarme-net og husinstallationer. Vi bør som hidtil aftage fjernvarme fra Esbjerg, som jo allerede er ved at omlægge til en grønnere profil.
- Jeg synes det er et problem, at borgerne ikke har været indbudt til en dialog om strategien for vores fremtidige energi-forsyning. Hele processen har været meget lukket.

Udviklingsområder

På side 32 står: *"Den konkrete argumentation [.. for udpegning af områder ..] vil blive beskrevet i forbindelse med, at Erhvervsstyrelsen ansøges om udpegning af udviklingsområderne."* Derfor vil jeg mene, at hele afsnittet om udviklingsområder bør tages ud af kommuneplan-strategien. Når man på nærværende tidspunkt ikke kan argumentere for udpegning af udviklings-områderne, så har borgeren jo ingen mulighed for, at tage stilling til hørings-materialet på et oplyst grundlag. Skal f.eks. område 2 på 41ha bruges til ydvidelse af Nordby mod syd, nyt sommerhus-område, 30ha solcelleanlæg og udgravning af dam, eller noget helt fjerde? Da Erhvervsstyrelsen først i 2023 åbner op for en ny ansøgningsrunde m.h.t. udviklingsområder, så har FK godt tid til at lave nyt gennearbejdet tema-tillæg der kan sendes ud i høring.

Bilag K

I Forslag til Kommuneplanstrategi 2020-2024 i afsnittet Fanø Turisme & Erhverv står: Ved Fanø Bad arbejdes der videre med planerne om en revitalisering af området, hvor de næste skridt begynder, hvor projektet Stedet tæller slutter. Forslag: Få Ishus ved Fanø Bad til tage sig lige så pænt ud som den sorte toiletbygning, der ligger ved siden af.

Bilag L

Vedr. området hvor Fanø Plejecenter er beliggende, bør der indskrives ny anvendelsesmulighed for planområdet, så der, hvis det måtte blive aktuelt, kan drives og bygges Hotel, ferieboliger eller lignende.

Bilag M

§17 stk. 4 udvalget, som i 2019 og 2020 har arbejdet med udviklingen af en bæredygtighedsplan for Fanø Kommune, har følgende kommentarer til Planstrategien. Vi mener, at Planstrategien indeholder mange gode elementer. Der er dog enkelte ting vi undrer os over. Først og fremmest, at det i indholdsfortegnelsen fremgår, at Bæredygtighed og Agenda 21 tages helt ud af planstrategien. Vi håber ikke at dette er tilfældet, men derimod – som det fremgår længere inde i strategien, at §17, stk. 4 udvalgets arbejde skrives ind i strategien.

Da Bæredygtighedsplanen nu er vedtaget af Byrådet anbefaler vi, at man indsætter et resume af planen under afsnittet "Agenda 21 og bæredygtighed" – 'Fase 2'. Så der på samme måde som i afsnittet 'Fase 1' om energiplanen er et afsnit om resultat og et afsnit om, hvad Byrådet vil gøre, jf Bæredygtighedsplanen.

Ikke alle tiltag, som indgår i bæredygtighedsplanen, har en fysisk, planmæssig konsekvens. Men de der har, bør indskrives i planstrategien. Indenfor de forskellige temaer drejer det sig blandt andet om:

Bæredygtig turisme:

- Bedre afmærkede stier, inspireret af fx Kyststien på Bornholm eller Øhavsstien Fyn (se bæredygtighedsplanen, s. 15)

Bæredygtigt byggeri:

- Stille krav til bæredygtighed i lokalplaner, byggetilladelser osv alle de steder det er muligt (se bæredygtighedsplanen, s. 17)
- Ønsket om at kunne etablere en 'materialebank' for byggematerialer, der kan genbruges. Det skal sikres i planlægningen, at der er arealer, som kan anvendes til dette formål (se bæredygtighedsplanen, s. 17)

Bæredygtige fødevarer:

- Ønsket om at kunne forarbejde fødevarer på Fanø. Det skal sikres i planlægningen, at der er arealer, som kan anvendes til dette formål (se bæredygtighedsplanen s. 19)

Bilag N

Fonden hilser med tilfredshed, at der i den fremlagte strategi er fokus på at bevare og fastholde Fanøs gamle byer – især Sønderho. Vi finder det afgørende, at der skabes en rimelig balance mellem en fortsat udvikling og hensynet til de store kulturhistoriske værdier. Det vil nødvendigvis betyde, at enkelte frihedsgrader reduceres, men det er en både nødvendig og rimelig "pris" for at beskytte en kulturarv af national og international betydning. Denne grundholdning finder vi er indarbejdet i den fremlagte kommunestrategi, hvilket vi anerkender.

Vi har følgende supplerende bemærkninger:

Under "Befolkning og bosætning" nævnes den velbevarede bygningskultur og de levende bymidter, og det anføres, at intet andet sted i Danmark er bygningskulturarven i så stort omfang

bevaret som på Fanø. Det er vi naturligvis enige i, og vi noterer os, at det under "Byrådet vil" er anført, at man vil arbejde målrettet for bevaring af bygningskulturarven gennem dialog, information og vejledning. Vi ønsker at understrege, at Fonden anser sig som en vigtig og kompetent partner i denne dialog, og at vi forventer at blive inddraget fremadrettet, således som der er god tradition for. Under "Turisme og erhverv" har vi noteret, at det anføres, at niveauet for, hvad øen kan bære i antal af turister i højsæsonen, er nået. Vi er enige heri, men finder det samtidigt paradoksalt, at byrådet har valgt at understøtte Molslinjens arbejde med bygning af en tredje bilfærge. Det vil gøre det muligt at øge antallet af overførte biler i højsæsonen med deraf følgende slid og belastning af bl.a. Sønderhos infrastruktur. Vi har i sommeren 2020 oplevet en forsmag herpå med en trafikintensitet i Sønderho som til tider har været uacceptabelt, og næppe heller er fremmende for en positiv udvikling af hverken bosætningen eller turisterhvervet. Under "Infrastruktur" understreges det, at det er en målsætning, at der skal arbejdes for at gøre de to bymidter bilfri, og at det er byrådets overbevisning, at de gamle skipperbymiljøer opleves bedst til fods – og det ligeledes giver lyst til handel og ophold, når bilen fravælges. Dette er vi naturligvis også enige i, men vi finder det beklageligt, at det ikke lykkedes at afprøve løsninger i 2020. Vi anerkender, at det kan være en udfordring at fastholde et levende og bæredygtigt Sønderho – også for de fastboende – samtidig med, at der lægges væsentlige begrænsninger på den kørende trafik. Denne udfordring forventer vi byrådet tager op, og vi undrer os derfor over, at "bilfri by" ikke er indskrevet i "Byrådet vil" boksen på side 19. Vi mener de kørsels- og parkeringsproblemer som har præget sommeren 2020 i Sønderho til fulde illustrerer, at byens struktur ikke kan bære den nuværende belastning, og at der derfor bør gribes ind nu med virkning for den kommende sæson. Den omsiggribende kørende trafik er en trussel mod vores bygningsarv og -kultur, og det er næppe heller det, der har fået folk til at bosætte sig i byen og turisterne til at valfarte til Sønderho.